

LES CHAMPIGNONS

en Région de Bruxelles-Capitale

PADDENSTOELEN

in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

LES CHAMPIGNONS

Un champignon est la fructification d'un mycélium (filaments souterrains). Les champignons remplissent un rôle important dans la nature : ils décomposent la matière morte et certains vivent en symbiose avec les arbres comme le chêne, le hêtre, le tilleul et le bouleau. Via leur mycélium d'une part, leurs racines d'autre part, champignons et arbres s'échangent des substances nutritives indispensables à leur croissance. La présence des champignons contribue donc à la bonne santé des arbres et de la forêt en général.

OÙ POUSSENT-ILS EN RÉGION BRUXELLOISE ?

Les champignons sont présents partout dans la Région, mais c'est en forêt de Soignes que le nombre d'espèces est le plus élevé. La forêt de Soignes et les bois de la Région bruxelloise comptent à eux seuls plus de 900 espèces de **champignons forestiers**. Daarnaast zijn er de **grasland-paddenstoelen**, die we aantreffen in weides, bermen en tuinen. In totaal werden er al 1.255 paddenstoelsoorten waargenomen in het Brussels Gewest.

Het verdwijnen van habitats, de vertrappeling van de bodem en het plukken vormen de grootste bedreigingen. Om deze redenen **is het verboden om padenstoelen te plukken in de Brusselse natuur** (parken en bossen, natuur- en bosreservaten, parcs et bois, réserves naturelles ou forestières, zones Natura 2000, etc.).

CONTRIBUER AU RECENSEMENT DES CHAMPIGNONS

Afin de connaître la diversité des espèces de champignons de la Région, leur répartition, et dans le but d'améliorer la gestion des espaces naturels, des inventaires sont organisés régulièrement. Le dernier « **Atlas de padenstoelen in Vlaams-Brabant en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest** » est paru en 2011.

Pour contribuer au suivi scientifique des champignons, vous pouvez encoder vos observations sur le site www.observations.be.

Plus d'infos

www.environnement.brussels/champignons

Meer info
www.leefmilieu.brussels/paddenstoelen

PADDENSTOELEN

Een padenstoel is het vruchtlichaam van een schimmel (of zwam). Paddenstoelen vervullen een belangrijke rol in de natuur : ze ruimen dode materie op en sommige leven in symbiose met bomen zoals eik, beuk, linde en berk. Via de zwamvlok (schimmeldraden) en de boomwortels wisselen ze voedingsstoffen uit die noodzakelijk zijn voor hun groei. De aanwezigheid van padenstoelen draagt dus bij aan de goede gezondheid van de bomen en de bossen in het algemeen.

WAAR GROEIEN ZE IN HET BRUXELLOISE GEWEST?

Paddenstoelen komen in het hele Gewest voor, maar het Zoniënwoud kent de grootste soortenrijkdom. In het Zoniënwoud en in de bossen van het Brussels Gewest groeien meer dan 900 soorten **bospaddenstoelen**. Daarnaast zijn er de **grasland-paddenstoelen**, die we aantreffen in weides, bermen en tuinen. In totaal werden er al 1.255 padenstoelsoorten waargenomen in het Brussels Gewest.

Disparition des habitats, piétinement du sol et cueillette des champignons sont les menaces majeures pour ceux-ci. Voilà pourquoi **il est interdit de cueillir les champignons dans la nature bruxelloise** (parcs et bois, réserves naturelles ou forestières, zones Natura 2000, etc.).

BIJDRAGEN AAN DE PADDENSTOELINVENTARISATIE

Om de soortenrijkdom en de verspreiding van padenstoelen in het Brussels Gewest te kennen en om het natuurbeheer te verbeteren, worden regelmatig padenstoelinventarisaties gedaan. De laatste **«Atlas de padenstoelen in Vlaams-Brabant en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest»** is verschenen in 2011.

Om bij te dragen aan de wetenschappelijke monitoring van padenstoelen, kunt u uw waarnemingen invoeren op www.waarnemingen.be.

Champignons des pelouses / Graslandpaddenstoelen

Coprinus comatus
Coprin chevelu
Geschubde inktzwam

- saprophyte sur la terre / saprofy op de grond
- assez commun / vrij algemeen
- 5-12 cm (hauteur / hoogte)

Marasmius oreades
Faux mousseron
Weidekringzwam

- saprophyte sur la terre / saprofy op de grond
- assez rare / vrij zeldzaam
- 1-6 cm

Hygrocybe conica
Hygrophore conique
Zwartwordende wasplaat

- saprophyte sur la terre / saprofy op de grond
- assez rare / vrij zeldzaam
- 1-5 cm

Champignons des champs et des jardins / Paddenstoelen op akkers en in tuinen

Volvariella gloiocephala
Volaire visqueuse
Gewone beurszwam

- saprophyte sur la terre / saprofy op de grond
- assez rare / vrij zeldzaam
- 5-15 cm

Champignons des pelouses ou des forêts / Grasland- of bospaddenstoelen

Rickenella fibula
Omphale épingle
Oranjegeel trechertje

- saprophyte dans les mousses / saprofy tussen mos
- assez commun / vrij algemeen
- 0,5-1 cm

•

•

Les différents types de champignons • De verschillende types padenstoelen

Symbiotique : vit uni à un ou plusieurs autres organismes vivants d'une autre espèce (symbiose) ; la relation n'est jamais au détriment de l'autre, souvent avantageuse et même nécessaire (échange de substances, protection...).

Parasite : vit au détriment d'un autre organisme vivant (l'hôte) ; affaiblit l'hôte mais est rarement mortel.

Parasite de faiblesse : vit au détriment d'un organisme affaibli ; les dégâts supplémentaires causent souvent la mort de l'hôte.

Saprophyte : vit de matériel organique mort (bois mort, cadavres, compost...).

Symbiont: leeft samen met één of meerdere levende organismen van een andere soort (symbiose); de relatie is nooit nadig voor de ander, vaak voordeilig, en zelfs noodzakelijk (stofuitwisseling, bescherming...).

Parasiet: leeft ten koste van een ander levend organisme (de gastheer); verzwakt de gastheer maar is zelden levensbedreigend.

Zwakteparasiet: leeft ten koste van een verzwakt organisme; de bijkomende schade leidt vaak tot de dood van de gastheer.

Saprofy: leeft van dood organisch materiaal (dood hout, kadavers, compost...).

Langermannia gigantea
Vesse-de-loup géante
Reuzenbovist

- saprophyte sur la terre / saprofy op de grond
- assez rare / vrij zeldzaam
- 4-12 cm

•

•

•

Agaricus bitorquis
Agaric des trottoirs
Straatchampignon

- saprophyte / saprofy
- assez rare / vrij zeldzaam
- 4-12 cm

Champignons forestiers (bois d'arbres feuillus) / Bospaddenstoelen (loofbos)

Auricularia auricula-judae
Oreille de Judas
Echt judasoor

• parasite de faiblesse ou saprophyte / zwakteparasiet of saprofyt
• commun / algemeen
• 3-6 cm

Meripilus giganteus
Polypore géant
Reukenzwam

• parasite / parasiet
• commun / algemeen
• 10-40 cm

Fomes fomentarius
Amadouvier
Echte tonderzwam

• parasite / parasiet
• assez commun / vrij algemeen
• 10-50 cm

Xylaria hypoxylon
Xylaire du bois
Geweizwam

• saprophyte / saprofyt
• commun / algemeen
• 2-4 cm (hauteur / hoogte)

Xylaria polymorpha
Xylaire polymorphe
Houtknotszwam

• saprophyte / saprofyt
• assez commun / vrij algemeen
• 4-10 cm (hauteur / hoogte)

Calocera cornea
Calocère petite-corne
Geel hoornetje

• saprophyte / saprofyt
• assez commun / vrij algemeen
• 4-10 cm (hauteur / hoogte)

Pholiota squarrosa
Pholiote écailleuse
Schubbige bundelzwam

• parasite / parasiet
• assez commun / vrij algemeen
• 0,5-1,5 cm (hauteur / hoogte)

Piptoporus betulinus
Polypore du bouleau
Berkenzwam

• parasite / parasiet
• assez rare / vrij zeldzaam
• 4-12 cm

Amanita fulva
Amanite fauve
Roodbruine slanke amaniet

• symbiotique / symbiont
• assez commun / vrij algemeen
• 4-10 cm

Amanita phalloides
Amanite phalloïde
Groene knolamaniet

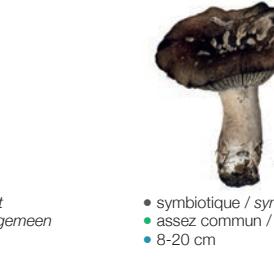
• symbiotique / symbiont
• assez commun / vrij algemeen
• 8-20 cm

Russula ochroleuca
Russule ocre et blanche
Geelwitte russula

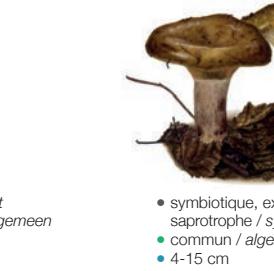
• symbiotique / symbiont
• assez commun / vrij algemeen
• 4-15 cm

Russula nigricans
Russule noircissante
Grofplaatrussula

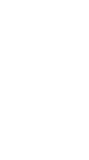
• symbiotique / symbiont
• commun / algemeen
• 4-15 cm

Paxillus involutus
Paxille enroulé
Gewone kruizoom

• symbiotique, exceptionnellement saprotrophe / symbiont, uitzonderlijk saprotoof
• commun / algemeen
• 4-15 cm

Phallus impudicus
Satyre puant
Grote stinkzwam

• saprophyte sur la terre / saprofy op grond
• assez commun / vrij algemeen
• 10-20 cm (hauteur / hoogte)

Aleuria aurantia
Pézize orangée
Grote oranje bekerzwam

• saprophyte sur la terre / saprofy op grond
• assez commun / vrij algemeen
• 10-20 cm (hauteur / hoogte)

Hydnellum repandum
Pied-de-mouton
Gele stekelzwam

• symbiotique / symbiont
• rare / zeldzaam
• 3-15 cm

Champignons forestiers (bois mixte) / Bospaddenstoelen (gemengd bos)

Coltricia perennis
Polypore vivace
Echte tolzwam

• symbiotique / symbiont
• rare / zeldzaam
• 3-10 cm

Laccaria amethystina
Laccaire améthyste
Amethystzwam

• symbiotique / symbiont
• assez commun / vrij algemeen
• 5-10 cm

Hypoloma fasciculare
Hypolome en touffes
Gewone zwavelkop

• saprophyte sur le bois / saprofy op hout
• assez rare / vrij zeldzaam
• 5-10 cm

Macrolepiota procera
Lépiote élevée
Grote parasolzwam

• saprophyte / saprofy
• très rare / zeer zeldzaam
• 10-30 cm

Amanita rubescens
Amanite rougissante
Parelamaniet

• symbiotique / symbiont
• assez rare / vrij zeldzaam
• 5-15 cm

Amanita excelsa
Amanite élevée ;
Amanite épaisse (var. spissa)
Grauwe amaniet

• symbiotique mycorhizien / mycorhizasymbiont
• assez commun / vrij algemeen
• 1-6 cm

Amanita muscaria
Amanite tue-mouches
Vliegenzwam

• saprophyte sur le bois / saprofy op hout
• assez commun / vrij algemeen
• 2-6 cm

Lepista flaccida
Clitocybe inverse des feuillus
Roodbruine schijnriderzwam

• symbiotique dans la litière brute / saprofy op grof strooisel
• assez rare / zeer zeldzaam
• 1-6 cm

Hydnellum repandum
Pied-de-mouton
Gele stekelzwam

• symbiotique / symbiont
• rare / zeldzaam
• 3-15 cm

Type / Type

• Statut / Status

• Diamètre du chapeau / Hoediameter

(Les illustrations ne sont pas en taille réelle. / De afbeeldingen zijn niet op ware grootte.)

Rédaction et relecture/Redactie en herlezing :

Isabelle Degraeve, Olivier Beck, Guy Rotsaert, Mathias Engelbeen, Florence Didion, Omer Van de Kerckhove, Roosmarijn Steeman

Layout : Laurence Jacmin

Coordination/Coördinatie : Isabelle Degraeve - Copyright illustrations/illustraties : Jardin botanique/Plantentuin Meise

Dépot légal/Wettelijk depot : D/5762/2017/17 · © Bruxelles Environnement/Leefmilieu Brussel - 09/2017